

§ 18

Dnr KS 2016/00857-1.4.2

Beslut - Fördjupad analys avseende tillkommande insatser och kostnader inom skolverksamheterna kopplade till flyktingmottagningen

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Rapporten läggs till handlingarna.
2. Uppdraget anses återrapporterat och avslutas.

Ärendebeskrivning

Denna rapport godkändes av kommunstyrelsen den 23 november. Det framgick då inte av föreslagen beslutsformulering att ärendet var avsett att gå vidare till kommunfullmäktige för beslut. Ärendet behöver därför hanteras av kommunstyrelsen igen. En mening är tillagd under rubriken förslag till beslut och det är "Förslag till kommunfullmäktige".

I, den av kommunfullmäktige, beslutade årsplanen för 2017 gavs de pedagogiska nämnderna i uppdrag att göra en fördjupad analys avseende insatser och kostnader kopplat till flyktingmottagningen. De pedagogiska nämnderna lyfter fram en rad insatser som driver kostnader kopplat till både mottagna flyktingar och asylsökande elever. Dessa två kategorier finansieras på olika sätt.

Mottagna flyktingar i skolålder som är folkbokförda i Västerås stad är en del av stadens befolkning och skolgången finansieras dels via det kommunala anslag nämnderna erhåller i form av en barn- eller elevpeng och dels via en del av den flyktingschablon Västerås stad erhåller per mottagen flykting. Västerås stad erhåller 125 000 kr per individ som ska täcka merkostnader kopplat till individen under mottagningsåret plus tre år. Av dem tilldelas skolverksamheterna 71 400kr per individ. Ordinarie barn- och elevpeng plus del av flyktingschablon finansierar i stort verksamheten för mottagna flyktingar. För förskoleverksamheten finansieras hela verksamheten, för grundskoleverksamhet beräknas ett underskott på 2,8 mnkr och för gymnasieverksamhet ett underskott på 0,9 mnkr. De pedagogiska nämnderna kan hantera detta inom befintlig ram.

För asylsökande elever erhåller Västerås stad ett statligt bidrag per elev. Bidraget beräknas till 62 300kr per barn i förskola, 99 900 kr per elev i grundskola samt 113 600 kr per elev i gymnasieskola. För förskoleverksamheten täcks den totala kostnaden men för grundskoleverksamheten och gymnasieverksamheten genereras underskott. Att schablonen inte täcker faktisk kostnad stöds av en beräkning SKL gjort. Merkostnaderna för asylsökande består av kartläggning (numerisk förmåga och läsförståelse), svenska som andraspråk, studiehandledning, modersmål och tolktjänst. De två största merkostnadsposterna är studiehandledning (enskild undervisning i särskilt ämne på elevens modersmål) samt svenska som andraspråk. Merkostnaden för en asylsökande elev i grundskola och gymnasieskola är 88 500 kr under ankomståret. I Linköping är motsvarande siffra 85 000kr och i Uppsala 90 000kr.

Utöver direkta kostnader per elev så uppstår ytterligare kostnader i form av förstärkt elevhälsa, busstransporter, samordning samt kostnad för företagshälsovård.

De pedagogiska nämnderna bedömer att tillströmningen av nytilkomna asylsökande elever kommer fortgå som i dagsläget det vill säga en relativt liten tillströmning. För de asylsökande som finns i verksamheten görs ett antagande att 50 % kommer erhålla beslut under 2017 och av dem kommer en del få avslag. Utifrån Migrationsverkets prognos att avveckla asylboendena i Västerås har också volymen asylsökande elever räknats ner från maj 2017. Det är dock mycket stora osäkerheter i denna volymprognos och de antaganden som är gjorda.

Total kostnad som ej täcks av Migrationsverkets schablon är 24,3 mnkr för de pedagogiska nämnderna tillsammans.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Rapporten godkänns.
2. Uppdraget anses återrapporterat och avslutas.

Delges

Till Kommunstyrelsen

Återrapportering uppdrag årsplan: Fördjupad analys avseende tillkommande insatser och kostnader inom skolverksamheten kopplade till flyktingmottagningen

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Godkänna rapporten
2. Uppdraget anses återrapporterat och avslutas.

Ärendebeskrivning

Denna rapport godkändes av kommunstyrelsen den 23 november. Det framgick då inte av föreslagen beslutsformulering att ärendet var avsett att gå vidare till kommunfullmäktige för beslut. Ärendet behöver därför hanteras av kommunstyrelsen igen. En mening är tillagd under rubriken förslag till beslut och det är "Förslag till kommunfullmäktige".

I, den av kommunfullmäktige, beslutade årsplanen för 2017 gavs de pedagogiska nämnderna i uppdrag att göra en fördjupad analys avseende insatser och kostnader kopplat till flyktingmottagningen. De pedagogiska nämnderna lyfter fram en rad insatser som driver kostnader kopplat till både mottagna flyktingar och asylsökande elever. Dessa två kategorier finansieras på olika sätt.

Mottagna flyktingar i skolålder som är folkbokförda i Västerås stad är en del av stadens befolkning och skolgången finansieras dels via det kommunala anslag nämnderna erhåller i form av en barn- eller elevpeng och dels via en del av den flyktingschablon Västerås stad erhåller per mottagen flykting. Västerås stad erhåller 125 000 kr per individ som ska täcka merkostnader kopplat till individen under mottagningsåret plus tre år. Av dem tilldelas skolverksamheterna 71 400kr per individ. Ordinarie barn- och elevpeng plus del av flyktingschablon finansierar i stort verksamheten för mottagna flyktingar. För förskoleverksamheten finansieras hela verksamheten, för grundskoleverksamhet beräknas ett underskott på 2,8 mnkr och för gymnasieverksamhet ett underskott på 0,9 mnkr. De pedagogiska nämnderna kan hantera detta inom befintlig ram.

2016-11-03

Dnr 2016/00857

För asylsökande elever erhåller Västerås stad ett statligt bidrag per elev. Bidraget beräknas till 62 300kr per barn i förskola, 99 900 kr per elev i grundskola samt 113 600 kr per elev i gymnasieskola. För förskoleverksamheten täcks den totala kostnaden men för grundskoleverksamheten och gymnasieverksamheten genereras underskott. Att schablonen inte täcker faktisk kostnad stöds av en beräkning SKL gjort. Merkostnaderna för asylsökande består av kartläggning (numerisk förmåga och läsförståelse), svenska som andraspråk, studiehandledning, modersmål och tolktjänst. De två största merkostnadsposterna är studiehandledning (enskild undervisning i särskilt ämne på elevens modersmål) samt svenska som andraspråk. Merkostnaden för en asylsökande elev i grundskola och gymnasieskola är 88 500 kr under ankomståret. I Linköping är motsvarande siffra 85 000kr och i Uppsala 90 000kr.

Utöver direkta kostnader per elev så uppstår ytterligare kostnader i form av förstärkt elevhälsa, busstransporter, samordning samt kostnad för företagshälsovård.

De pedagogiska nämnderna bedömer att tillströmningen av nytillkomna asylsökande elever kommer fortgå som i dagsläget det vill säga en relativt liten tillströmning. För de asylsökande som finns i verksamheten görs ett antagande att 50 % kommer erhålla beslut under 2017 och av dem kommer en del få avslag. Utifrån Migrationsverkets prognos att avveckla asylboendena i Västerås har också volymen asylsökande elever räknats ner från maj 2017. Det är dock mycket stora osäkerheter i denna volymprognos och de antaganden som är gjorda.

Total kostnad som ej täcks av Migrationsverkets schablon är 24,3 mnkr för de pedagogiska nämnderna tillsammans.

Skultuna kommunalnämnd

Skultuna kommunalnämnd har, på uppdrag av stadsledningskontoret, genomfört en motsvarande analys. I Skultuna kommunal är volymerna av asylsökande elever relativt små. Merkostnad för barn i förskola och elever i grundskola är något högre än de pedagogiska nämnderna men för elever i gymnasieskola är merkostnaden något lägre. Det är samma typer av merkostnader som uppstår.

Total kostnad som ej täcks av Migrationsverkets schablon är 1,1 mnkr för de Skultuna kommunalnämnd.

Stadsledningskontorets tillägg och kommentarer

Stadsledningskontorets bedömning är att analysen som genomförts såväl av de pedagogiska nämnderna som Skultuna kommunalnämnd är bra och

2016-11-03

Dnr 2016/00857

transparent. Den ger en tydlig bild av vilka merkostnader Västerås stad har kopplat till asylsökande elever samt mottagna flyktingar i skolverksamhet. Jämförelsen med Linköping och Uppsala stöder att kostnadsnivån är rimlig. De volymleräkningar och antaganden som görs kring volymerna anses vara så bra de kan utifrån de osäkra förutsättningar som råder.

Den genomsnittliga kostnaden för en elev i grundskola är 88 000 kr och beräknad kostnad för en asylsökande elev är 147 400 kr under ankomståret och 132 400 kr kommande år. Motsvarande siffror i gymnasiet är en snittkostnad på 105 400 kr att jämföra med en kostnad för asylsökande elever på i gymnasieskola på 170 600 kr under ankomståret samt 155 600 kr kommande år.

SKL har i en rapport från 2015 beräknat att en rimlig schablon för en asylsökande elev 2015 i grundskola borde varit 118 000 kr och i gymnasieskola 136 000 kr. SKL lyfter samma orsaker till merkostnad för en asylsökande elev som de pedagogiska nämnderna och Skultuna kommunalnämnd tryckt på. Beräknad total kostnad i Västerås stad för 2017 är 147 400 kr per asylsökande elev i grundskola och 170 600 kr per asylsökande elev i gymnasieskola.

Återrapportering årsplan uppdrag från de pedagogiska nämnderna:

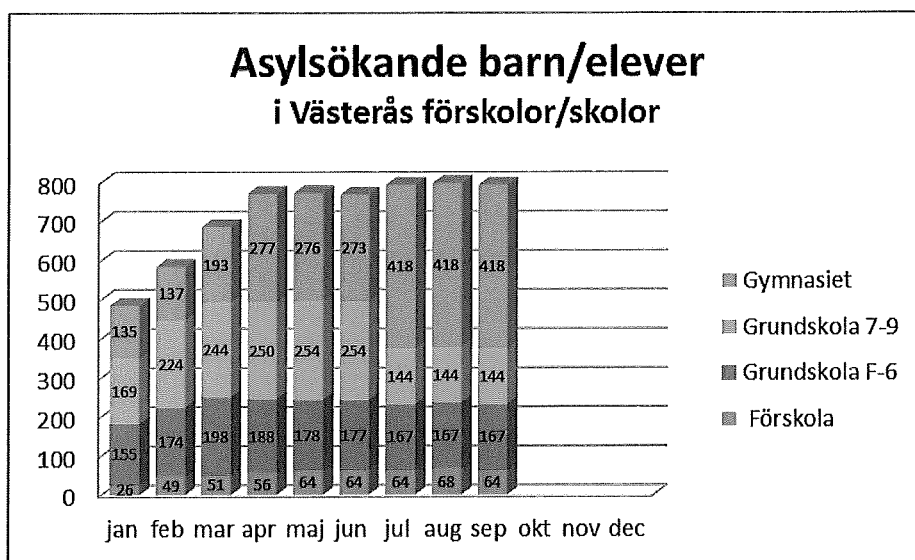
Fördjupad analys avseende tillkommande insatser och kostnader inom skolverksamheterna kopplade till flyktingmottagningen

Prognos volymer

Utvecklingen av volymer, särskilt för asylsökande, är mycket osäker.

Sista halvåret 2015 och första halvåret 2016 ökade antalet asylsökande mycket kraftigt, särskilt i grund- och gymnasieskolan.

Från april månad 2016 har antalet asylsökande i allmän förskola, grundskola och gymnasieskola totalt varit, i stort sett, oförändrat. Ett hundratal elever i år 9 flyttade från höstterminsstarten över till gymnasieskolan.

Inflödet av nya asylsökande är, för närvarande, lågt.

Migrationsverket förväntar fortsatt långa handläggningstider innan den asylsökande får beslut i sitt ärende. Vi börjar dock nu se flera avgjorda ärenden.

Bedömningen i kalkylen utgår från att 50% av pågående ärenden avgörs under 2017.

Inriktningen är att anläggningsboendena i Västerås skall avvecklas under året.

Bedömningen i kalkylen utgår från att anläggningsboendena i Västerås avvecklas från maj 2017.

Prognos asylsökande 2017

	<u>Ärenden</u>	<u>Prognos</u>	<u>Flytt</u>	<u>Avveckl.</u>	<u>Ärenden</u>	<u>Prognos</u>	<u>Prognos</u>
	<u>avgjorda</u>	<u>vt 17</u>	<u>årskurs</u>	<u>Anlägg-</u>	<u>avgjorda</u>	<u>ht 17</u>	
	<u>våren</u>		<u>till ht</u>	<u>boendena</u>	<u>hösten</u>		
Allmän förskola	-16	48	-2	-18	-7	21	35
Grundskola	-78	233	-57	-61	-29	86	160
Gymnasieskola	-105	313	71	-16	-92	276	295

I förskolan är det allmän förskola för 3-5 åringar som ersätts av Migrationsverket.

I grundskolan tas eleverna emot dels i en särskilt anordnad asylskola, dels i vanliga skolklasser.

I gymnasieskolan tas eleverna emot dels en särskilt anordnad asylskola, dels i språkintruktionsgrupper i de vanliga gymnasieskolorna.

Genomsnittskostnad per elev

Merkostnaden per asylsökande elev har beräknats.

Migrationsverkets schablonersättning täcker inte förväntade merkostnader. Förvaltningens beräkning stöds av en SKL-rapport från 2015 som påvisar en högre förväntad kostnad hos kommunerna än vad schablonersättningen täcker.

Jämförelse inom 8-kommunersnätverket för skolekonomer visar

Merkostnad asylsökande elever

Per årselev, Kr Grundskola Gymnasieskola

Snittkostnad per elev, ÅR	80 800	105 400
Snittkostnad fritids alla elever, ÅR	7 200	
Total kostnad per elev	88 000	105 400
Lokalkostnad, snitt	-16 700	-20 400
Direktbeställning, snitt	-800	
Modersmål mm, snitt	-1 300	-1 600
Bibass+/Tilläggsbelopp, snitt	-4 500	-3 300
Soc. Vikt, Nyanländpeng, snitt	-7 200	
Tot rörlig kostnad per elev	57 500	80 100
2017 års pris (+2,5%)	58 900	82 100

Särskild hyresers. för asylskolan. I övrigt fyllt ledig kapacitet

Påverkas ej av volymer

Avräknat snitt för alla. Tillägg nedan för elev med stöd

Fast budgetbelopp. Påverkas ej av volym

Fast budgetbelopp. Påverkas ej av volym

Merkostnad asylsökande		
Kartläggning, steg 1	5 000	5 000
Kartläggning, per ämne	10 000	10 000
Svenska som andraspråk	28 000	28 000
Studiehandledning	36 000	36 000
Modersmål	7 000	7 000
Tolk	300	300
Sum merkostnad asylsökande	86 300	86 300
2017 års pris (+2,5%)	88 500	88 500

Vid ankomst

Vid ankomst

15 elever per Åa (SVA)

2 tim/elev o vecka. 17,5 elever per Åa

60 elever per Åa

1 tim/elev o år (utb.samtal etc)

<u>Jämförelsekommuner</u>	<u>Fsk</u>	<u>Gsk</u>	<u>Gymn</u>
Linköping, merkostnad	50 000	85 000	85 000
Uppsala, merkostnad	13 000	90 000	90 000

Tot rörlig kostnad per asylsökande elev	147 400	170 600
Migrationsverkets schablonbelopp	-99 900	-113 600

Antagen uppräknig 2,5% från 2017

NETTO,		<u>Grundskola</u>	<u>Gymnasieskola</u>
merkostnad per asylsökande elev	År 1	47 500	57 000
	År 2	32 500	42 000

Ankomstår asylsökande

Kommande år asylsökande

Regelverk för undervisningens innehåll

Skollagens regelverk är tydligt.

Alla barn som söker asyl i Sverige har rätt att gå i skolan. Kommunen ansvarar för att ge asylsökande barn som bor inom kommunen möjlighet att gå i skolan på samma villkor som andra barn som bor i Sverige.

Stödinsatser skall ges utifrån individens behov.

Barn som är asylsökande har ingen skolplikt men har rätt att gå i skola från och med höstterminen det år de fyller sex år. Asylsökande barn har rätt till förskola på samma villkor som alla andra barn i Sverige. Rätten till skolgång gäller också till gymnasiet och även om den asylsökande fyllt 18 år har han eller hon rätt att avsluta sin utbildning. Barnet bör få börja senast en månad efter ankomsten till Sverige eller så snart det är lämpligt med hänsyn till barnets personliga förhållanden.

Översikt förväntade kostnader 2017

Förväntade merkostnader per individ för asylsökande och flyktingar med uppehållstillstånd under 2017.

Förskola

<u>Asyl</u>		<u>Asyl-</u>			
<u>2017</u>	<u>Barn</u>	<u>schablon</u>	<u>MER-kostnad</u>	<u>EJ ersatt via</u>	
	<u>2017</u>	<u>(prel 2017)</u>	<u>per barn, NETTO,</u>	<u>statsbidrag</u>	
Mottagna 2017	15	62 300	Kr	<u>Tot Mkr 2017</u>	
Mottagna tidigare	20	62 300			
	35				
					0,0
Totalt Asyl, Mkr					
<u>Flykting</u>		<u>EJ ersatt via</u>			
<u>2017</u>	<u>Barn 2017</u>	<u>Grundkostnad per</u>	<u>Del av</u>	<u>MER-kostnad per</u>	<u>statsbidrag</u>
		<u>barn, via ram</u>	<u>flykt.schablon</u>	<u>barn, NETTO, Kr</u>	<u>Tot Mkr 2017</u>
Mott.år (10% PUT, 90% asyl)	35	7 893		-430	0,0
År 1 (PUT 2015, 55% PUT)	44	43 409	5650	940	0,0
År 2 (PUT 2014)	9	78 926	5650	1 280	0,0
År 3 (PUT 2013)	6	78 926		-1 805	0,0
	94		11 300	-15	0,0
Isnitt ersättning 2,2 år					
					0,0
Totalt Flykting (PUT), Mkr					

Grundskola

<u>Asyl</u>		<u>Elever</u>					<u>EJ ersatt via statsbidrag</u>
<u>2017</u>		<u>2017</u>		<u>Kostnad per elev, brutto</u>	<u>Asyl-schablon (prel 2017)</u>	<u>MER-kostnad per elev, NETTO, Kr</u>	<u>Tot Mkr 2017</u>
Fsk.klass		14		-68 060	50 900	-17 160	-0,2
Kartläggning		54		-147 400	99 900	-47 500	-2,6
Grundskola		<u>92</u>		<u>-132 400</u>	<u>99 900</u>	<u>-32 500</u>	<u>-3,0</u>
		160		-82 085			-5,8
Totalt Asyl, Mkr							-5,8

<u>Flykting</u>		<u>Elever</u>		<u>Grundkostnad per elev, via ram</u>					<u>EJ ersatt via statsbidrag</u>
<u>2017</u>		<u>2017</u>		<u>Merkostnad per elev, brutto</u>	<u>Del av flykt.schablon</u>	<u>MER-kostnad per elev, NETTO, Kr</u>	<u>Tot Mkr 2017</u>		
Mott.år (10% PUT, 90% asyl)		145	7 939	-3 600		-3 600	-0,5		
År 1 (PUT 2015, 55% PUT)		120	43 665	-39 545	35 700	-3 845	-0,5		
År 2 (PUT 2014)		110	79 391	-36 700	35 700	-1 000	-0,1		
År 3 (PUT 2013)		<u>110</u>	<u>79 391</u>	<u>-15 200</u>		<u>-15 200</u>	<u>-1,7</u>		
		485		-95 045	71 400	-23 645	-2,8		
I snitt ersättning 2,2 år				-52 462					
Totalt Flykting, Mkr									-2,8

Gymnasieskola

<u>Asyl</u>		<u>Elever</u>					<u>EJ ersatt via statsbidrag</u>
<u>2017</u>		<u>2017</u>		<u>Kostnad per elev, brutto</u>	<u>Asyl-schablon (prel 2017)</u>	<u>MER-kostnad per elev, NETTO, Kr</u>	<u>Tot Mkr 2017</u>
Kartläggning		91		-170 600	113 600	-57 000	-5,2
Gymnasieskola		<u>204</u>		<u>-155 600</u>	<u>113 600</u>	<u>-42 000</u>	<u>-8,6</u>
		295					
Totalt Asyl, Mkr							-13,8

<u>Flykting</u>		<u>Elever</u>		<u>Grundkostnad per elev, via ram</u>					<u>EJ ersatt via statsbidrag</u>
<u>2017</u>		<u>2017</u>		<u>Merkostnad per elev, brutto</u>	<u>Del av flykt.schablon</u>	<u>MER-kostnad per elev, NETTO, Kr</u>	<u>Tot Mkr 2017</u>		
Mott.år (10% PUT, 90% asyl)		90	10 607	-3 600		-3 600	-0,3		
År 1 (PUT 2015, 55% PUT)		26	58 341	-39 545	35 700	-3 845	-0,1		
År 2 (PUT 2014)		34	106 074	-36 700	35 700	-1 000	0,0		
År 3 (PUT 2013)		<u>30</u>	<u>106 074</u>	<u>-15 200</u>		<u>-15 200</u>	<u>-0,5</u>		
		180		-95 045	71 400	-23 645	-0,9		
I snitt ersättning 2,2 år				-52 462					
Totalt Flykting (PUT), Mkr									-0,9

SUMMA – Äskande från BUF ur extra statsbidrag för flyktingmottagande

(mnr)	Förskola	Grundskola	Gymnasieskola	TOT BUF
Ersättning per individ	0,0	5,8	13,8	19,6
Busstransporter tom maj	0,1	0,4		0,5
Samordn. etabl.uppdraget		0,2		0,2
Elevhälsa		1,3	1,3	2,6
Företagshälsovård mm		0,7	0,7	1,4
	0,1	8,4	15,8	24,3
Om EJ Migrationsverkets schablon räknas upp	0,0	0,4	0,8	1,2

Merkostnader för flyktingar med uppehållstillstånd

Överenskommelsen med Individ- och familjenämnden om rättvisare andel av flyktingschablonen (för flyktingar med uppehållstillstånd) till skolkostnader har förbättrat ekonomin för flyktingar med uppehållstillstånd. För förskolan förväntas balans. Grundskolan förväntar underskott med 2,8 Mkr och Gymnasieskolan ett underskott med 0,9 Mkr.

Merkostnad om alla asylsökande från uppehållstillstånd

Den stora ökningen av kommunala skolkostnader uppstår om en stor del av de asylsökande får uppehållstillstånd och stannar i Västerås.

Ramen till de pedagogiska nämnderna behöver då ökas kraftigt (se uppskattning under respektive nämnd ovan).

Förutom rena skolkostnader tillkommer också ökade kostnader för vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder.

Osäkerhet i prognoserna

Osäkerheten är stor i prognoserna.

Både handläggningstider, andel tillstånd/avslag, tillströmningen och val av boendeort efter tillstånd är svårbedömda.

Vid en snabb minskning av volymerna kan omställningskostnader och avvecklings-kostnader av uppbyggd kapacitet uppkomma.